

20 ינואר, 2008

המלצות התנועה בנושא: אוכלוסיית הגימלאים (בקיבוץ המסווג או הנוהג כמתחדש)

- מסמך זה מושתת על תקנות הערבות ההדדית בקיבוץ המתחדש כפי שהתפרסמו בשנת 2005 ונכנסו לתוקף בינואר 2006. ההמלצות כאן באות להבהיר, להשלים ולפרט ברוח התקנות. בקיבוצי תקציב משולב יש להתאים המלצותינו לשיטת ההתנהלות.
- המסמך אושר במועצת התנועה הקיבוצית בתאריך 17.1.2008

מקורות:

ההכנסה של הגימלאים מגיעה ממספר מקורות והם:

1. גימלה או תקציב גימלה - בכפוף לתקנות הערבות ההדדית כפי שמופיע בפרק 3 העוסק בהספקת צורכי החברים בגיל פרישה "הקיבוץ יבטיח את הספקת צורכי חבריו שבגיל פרישה באופן שערכם הכולל לא יפחת מגובה הקצבה המלאה הקבועה בדין החל לענין זכויות חבר יוצא או מוצא מקיבוץ" נכון לינואר 2008 – 2,606 ₪. ראוי לציין שהזכאות של הגימלאים לסכום זה עומדת בראש סדרי העדיפויות של הקצאת המקורות, לרבות שיוך נכסים וסגירת החוב האקטוארי לחברים בגיל העבודה.
2. קצבת הזקנה של הבטוח הלאומי – החבר זכאי לביטוח הלאומי המתקבל על שמו. מומלץ להשלים קצבאות חסרות אך לא לגרוע מהן.
3. הכנסה מעבודה - הגימלאי העובד זכאי להכנסה מעבודתו ואין לנכותה מכל הגימלה המגיעה לו בין אם היא תקציבית או ממקורות חוץ. הכנסות העבודה של הגימלאי דינן ככל הכנסות עבודה.
4. גימלאי שיש לו ילדים בגיל החינוך - יקבל תוספת כפי שמופיע בתקנות הערבות ההדדית בפרק הספקת צורכי החברים בגיל הפרישה 3 (ב). כל אלה בכפוף לתקנות ערבות הדדית בפרק 3 (ד) "הקיבוץ רשאי לנכות מהסכומים הקבועים בתקנות משנה א' ו-ג' כל סכום שנצבר על שם החבר או שהוא זכאי לו או שהוא מקבל כגמלה או כתשלום אחר בעל אופי פנסיוני ולמעט קצבאות הביטוח הלאומי".
5. תקציב מובטח לגמלאי
קיבוץ רשאי לייצר עבור חבריו הגימלאים תקציב גימלה מובטח ללא פרוט, בתנאי שהסכום שיקבל הגימלאי יהיה לפחות בגובה הגימלה המחוייבת על פי תקנות הערבות ההדדית, בתוספת קצבת הביטוח הלאומי במלואה. עליה יוסיף הקיבוץ לאלמנים/ות את קצבת השארים של הביטוח הלאומי ואת מרכיב השארים מהגימלה (אם יש כזו). כמו כן יוסיף את הקצבאות היעודיות לזכאים להם.

מיסוי פנימי:

קצבאות ייעודיות עפ"י תקנות הערבות ההדדית הן קצבאות שבאות לספק צורך מיוחד כמו: ניידות, צרכים מיוחדים, סל שיקום וכדומה – הן לא ימוסו. כמו כן מומלץ לפטור את קצבת הזקנה והשארים, רנטות, תגמולי משרד הבטחון ונפגעי פעולות איבה - ממיסוי פנימי.

צרכים מיוחדים:

הגימלה וקצבת הזקנה של הביטוח הלאומי מיועדים לקיום השוטף של הגימלאים. כאשר יש צרכים מיוחדים כמו הוצאות בריאות חריגות, יש להפעיל את הקרן לערבות הדדית למילוי צורך זה, כאחד היעדים המרכזיים של קרן זו. בקיבוצים בהם מממנים הוצאות בריאות חריגות מהשוטף – מומלץ להקצות תקציב ולקבוע אחראי על הנושא.

גימלאי אלמן/ה: (אשר בן או בת הזוג היה חבר קיבוץ)

ביטוח לאומי – בנוסף לקצבת הזקנה זכאים לקצבת השארים של הביטוח הלאומי . שיוך דירות:

במקרה שאחד מבני הזוג נפטר לפני היום הקובע – מוצע שבמסגרת ההתחשבנות בתהליך שיוך הדירות תינתן לנותן תוספת ותק של שליש על ויתקו. בדומה לנהוג בכללי העזיבה. בכל מקרה אלמן/ה שוויתקם מעל 35 שנה לא יצטרכו להשלים חוב במסגרת התחשבנות זו. הוותק לצורך מגרש יהיה על פי כללי המנהל. במידה והפטירה היתה אחרי היום הקובע לא מתעוררות שאלות אלה.

גימלת שארים: (מרכיב השארים בגימלה)

אין באפשרותנו לתת המלצה גורפת מאחר והשונויות בין הקיבוצים בנושא זה רבה מאוד. ברוב הקיבוצים אין כיום מקור לממן גימלת שארים, מאחר והם נמצאים בתוכניות פנסיה ותיקות-קבוצתיות בהן לא הופקדו כספים עבור מרכיב השארים. לכן כל קיבוץ יפעל בהתאם לנסיבותיו תוך בדיקת הנושא והפעלת שיקול דעת.

בקיבוצים בהם תקציב גימלאי יחיד הוא חצי מזוג יש להוסיף לאלמן/ה את קצבת השארים מהביטוח הלאומי, כמו כן מומלץ לקיבוץ לפעול על פי יכולתו להוספת סכום שיהיה חלף גמלת השארים ולו באופן חלקי.

הערות:

מתן בעין – עפ"י תקנות הערבות ההדדית הקיבוץ רשאי לספק את סכום הגימלה בכסף, שווה כסף ובעין.

מתן בעין הינו שרות או מוצר הניתנים לחבר באופן אישי. שרותים ציבוריים כמו אחזקת הנוי, התאורה או המדרכות בקיבוץ אינם יכולים להיחשב כמתן בעין.

המלצתנו היא כי יש לשאוף לכך שהגימלה או תקציב הגימלה ינתנו בכסף ולא בעין.

* הוכן ע"י צוות ערבות הדדית:

אמיר גנז, יעקב אברהמי, רבקה וילנד, הוורד כהן ואביה נבו.

* ליצירת קשר מוזמנים להתקשר לאתי – אגף חברה טלפון 6925245 – 03.